

SiriusX i Grønland, 2020

1. Tirsdag den 18.2.2020 Udrejse og sove i telt i -38C

Grønlanderne klapper og jubler, da kaptajnen annoncerer, at vi begynder indflyvningen til Kangerlussuaq. De er glade for at komme hjem til kulden og kalaallit nunaat - menneskenes land.

Vi flyver ind i den lave eftermiddagssol. Der er meget smukt med lave fjelde badet i sol, der stikker frem i sneen på en helt anden måde end i Alperne. Fjorden og en række søer ses som vandrette flader mellem fjeldene. Det er smukt og meget øde. Der klappes og jubles, da vi sætter hjulene på landingsbanen. Da vi stiger ud af flyets varme, kommer vi kun lige med ad trappen, før de små hår i min næse er frosset til is. Velkommen til Grønland.

Asger har en overraskelse med til os, små termometre, der går ned til -30C. Vi henter telte og soveposer på lageret, og rigger teltene an, så de er klar til natten. Vi spiser i Roklubben ved en sø lidt uden for byen. Der bliver ikke talt meget, vi tænker alle sammen på den forestående nat ude i teltene. Vi er ude af Asgers termometre, for kulden er lige nu omkring -38C. Forestil dig forskellen på 20C i sommertøj, og 0C i en stor jakke, og gang det med to...

Tilbage i Old Camp gør vi klar til natten. To lag uldundertøj, handsker, balaclava og hue - og ikke mindst to isolerede nalgene-drikkedunke med kogende vand hver i bunden af soveposerne. De holder faktisk posen varm natten igennem, så der er overraskende lunt, men man skal ikke få en arm ud. Og det er stort set kun næsen, der stikker ud.

De andre beboere på vandrehjemmet følger os fra deres vinduer, da vi går i seng. Det er dagens underholdning. De synes godt nok, at det er skørt at sove i telt, når man har sin varme seng. Selv om det er lidt besværligt at falde i søvn - vi har vist ikke fået stampet sneen flad nok - sover jeg overraskende godt. Jeg vågner tidligt, omkring kl 6 lokal tid, men det er jo også kl 10 i mit hoved. Da jeg vågner, går jeg ind på værelset og hviler lidt til de andre kommer op. Det mest besværlige ved natten har egentlig været at komme ud af teltet igen ;-)

Jeg kan mærke, at det har flyttet nogle grænser at sove ude i telt i den kulde.

2. Onsdag den 19.2.2020 Fjeldvandring

Vi har forladt teltene i etaper, og nogle af os har sovet dårligt, så da vi mødes over morgenmaden, beslutter vi at prioritere en nattesøvn den kommende nat, så vi dropper at sove i telte i felten.

Vi bliver kørt ud mod Langsøen, og går en lang tur i fjeldet. Vi leder efter en afmærket sti, og bruger nogle timer på det, inden vi deler os i hold og går tilbage mod byen. Jeg har to lag uld og en tynd fleece på under den varme Canada Goose jakke, uldunderbukser, woolnets og et ekstra lag merino under mine skal-skibukser. Et lag tynde strømper under merinostrømper og de "små" vandrestøvler. Det er fint til at holde varmen, selv om der er omkring -25C.

Desværre falder Asger uheldigt på fjeldet og trykker et ribben. Så han skal hverken grine eller hoste resten af turen. På vej hjem går vi mod Sugar Loaf klippen, der ligger tæt på bygrænsen. Vi går og går, men føler kun at den meget langsomt kommer tættere på. Så glæden er stor, da vi hører bussen Amarog i det fjerne.

Vi har brugt vandreturen til at forklare hinanden om de udfordringer, vi har brug for at få løst. Som altid er det en stor hjælp at sætte ord på udfordringerne over for en interesseret og begavet lytter. Og fokus på sagen bliver kun forstærket, når det sker alene i den smukke grønlandske natur, hvor man virkelig er alene.

Der er grønlandsk buffet i Roklubben, det er meget lækkert med bla. rejer, laks, hellefisk, snekrabbe, kammuslinger, lam og forskellige anretninger af moskus, bla. tatar. På vej hjem laver bussen et stop i mørket uden for Kangerlussuaq (Gan-ga-slussuaq) så vi kan se og fotografere nordlyset. Whaw, det er flot.

3. Torsdag den 20.2.2020 Eftertænksom vandring

Fra morgenen mødes vi med vores slædekuske Johanne og Stella. Vi fremviser vores udrustning, og aftaler, hvad vi skal have på under sælskindstøjet på slæderejsen. Johanne er en fest. Grønlandsk kvinde på lidt over 60 med et helt livs erfaringer og det mest positive sind, man kan forestille sig. Vi kommer så hurtigt fra Old Camp, at jeg glemmer mad og drikke på vores vandretur. Meget rutineret, men heldigvis har Annette og Henrik reserveret med. Vi følges ud på isen med nogle soldater fra flyvevåbnet der skal på øvelse ved punkt 660. Bla. lægen Peter, som jeg får en interessant snak med i bussen. Vi bliver sat af ved bommen, og går de ca. 14 km ud til punkt 660.

Man er meget alene med de grønlandske fjelde. Efter nogle km finder man ud af, at det ikke føles koldt, så længe man vandrer, og så flytter fokus sig fra overlevelsesinstinktet til at være i flow i naturen, og genoverveje både sig selv om sine udfordringer. Det er en perfekt ramme for refleksion. Skuldrene kommer helt ned, og man får perspektivet i livet på plads.

Ude ved 660 får vi lov at varme os i forsvarrets container. Rart, for det er gonnok koldt. Inden vores bus kommer, taler Henrik med nogle lokale, som lover os et lift ind mod byen, hvis bussen ikke kommer. Der gør den, men vi får alligevel et lift med vores nye venner Evald og Malik, der viser sig at være byens borgmester. Evald er gammel taxachauffør, og han kører stærkt! Men - eller måske netop derfor - har også tid til at give et par omgange på den frosne sø, vise os sommerbadesøen og ikke mindst sin produktion af moskusuld. Han siger, at han er verdens største producent af moskugarn - og det er fantastisk varmt og funktionelt. Og pænt dyrt, en hue koster over 1000 kr., men er så også væsentligt lettere og varmere end almindeligt uld. Endnu en fantastisk grønlandsk specialitet. Vi bliver som det mest naturlige i verden inviteret til Evalds kaffemik søndag, hvor hans datter har fødselsdag.

Det var koldere fra morgenen, så jeg har haft en tyk fleece og et ekstra sæt HH lifa under skibukserne. Det var en god beslutning, for jeg frøs ikke, før vi stod stille ved 660. Men turen var med fuld balaclava og skibriller ind til de frøs til pga. udåndingsluften.

Vi spiser på restaurant Musk Ox på hotellet. Og får et hyggeligt gensyn med Evald, og vi hilser på hans datter Cassandra, der fejrer sin fødselsdag med nogle venner.

4. Fredag den 21.2.2020 Slæderejse, dag 1

Vi tager afsted fra Old Camp. Henrik fra det lokale rejsebureau kører os ud til en lille sø i sin Toyota Land Cruiser V8. Den er som de fleste biler heroppe ikke af nyere dato, men jo stadig ret fed. Kort efter kommer Johanne og Stella med de to slædespand. Hhv. 15 og 16 hunde er der, det er et imponerende syn.

Turen går over en række søer med temmelig bumpende stykker op over fjeldet mellem. Det bliver vel til 8-10 større og mindre søer inden Bryllupshytten, hvor vi får frokost. Den er ret lille, måske kun 15 m², men selvfølgelig god at have i en storm. Vi er nået frem først på eftermiddagen, og beslutter at fortsætte de 2-3 timer til næste hytte, Kanocenteret.

Det bliver en meditativ rejse hen over den lange og flade Langsø. Slæden glider roligt forbi fjeldene, og man kommer igen i flow hvor hundene trækker, og man bare nyder oplevelsen. Da vi nærmer os Kanocenteret klarer det op, og solen kommer frem kort før den går ned. Det er smukt, og er med til at forstærke den ro, der har bredt sig i kroppen. Grønland er fantastisk.

Kanocenteret er bundfrosset, og Johanne og Stella sætter gang i div. ovne, så både kanocenter og mennesker langsomt tør op. Johanne har lavet en skøn moskussuppe, som er det helt rigtige at spise der i den stadig kolde og lidt mørke hytte. Det smager og ligner min Mormors klassiske oksekødssuppe. Lige det, man har brug for. Jeg er glad for min pandelampe. Vi er trætte, og tørner tidligt ind. Med to tændte ovne i rummet... så det bliver hurtigt alt for varmt i poserne. Men vi får tilpasset varmen, og får en god nat.

5. Lørdag den 22.2.2020 Slæderejse, dag 2

Om morgenen hjælper vi med at gøre slæderne klar. Det er vildt at mærke hundenes kræfter, når jeg har frigjort dem fra kæden og fører dem hen til skaglen foran slæden. Johannes hunde er meget ivrige efter at komme afsted, og sætter pludselig af på et overraskende tidspunkt. Selv om bremsen er på, er de er ved at køre Annette til Sisimiut. Heldigvis stopper de, da de

rammer den lidt dybere sne på søen. Men det giver anledning til nogle grin - Johanne og Stella er jo helt vant til, at hundene har deres egen vilje, som man ikke kan styre for stramt. Endnu en lære i ledelsesbogen.

Slædeturen starter i højt solskin, og der er meget smukt på Langsøen. Vi ser viber, sneharer og mange rensdyr. Det er en koldere tur end dagen før, fordi vi kører mod den vinden fra indlandsisen. Hundene kører stærkt, og det er svært at styre farten især ned ad bakke. Det går ind imellem over stok og sten, og man bliver let kastet af slæden. Spørg bare mig om det. Stella misser på et tidspunkt slæden, da hun har løbet for at få varmen, og der bliver jeg glad for, at jeg hørte efter, hvordan man bremser slæden. Der er tre reb med kæder, en tyk og to tyndere, som man sætter fast under mederne. Man skal passe på hænderne, for den klapper til, når den tager fat. Turen er smuk, men den sidste del bliver kold, og der skal arbejdes hårdt for at få slæden med over landstykkerne mellem søerne. Asger står med Jørgen og venter, da vi kommer frem. Det har været en fantastisk tur. Jeg er godt brugt af bumleriet, men utroligt glad for den enestående oplevelse.

Jeg har haft ekstra tøj på under sælskindet i dag, et ekstra fleece lag på overkroppen og et par Kansas termobukser. Det har egentlig ikke været koldt for kroppen, men det er en udfordring, at alt fryser til omkring udåndingsluften fra næse og mund. Jeg kan kun bruge mine skibriller kort tid før de er frosset til på indersiden, så mit udsyn er blokeret. Min fleece balaclava bliver på et tidspunkt så stiv af frost, at jeg bytter den ud med min skimaske. Næste gang, jeg skal ud i så koldt vejr, vil jeg have flere masker med, så jeg kan skifte.

Om aftenen spiser vi på Roklubben, de laver noget særligt til os, fordi vi har fået vildthakkebøffer - dagens menu - tidligere. Henrik spenderer en god bourgogne med en fin alder - hvem havde troet, at man skulle finde det på Grønland? Vi er trætte og glade efter dagens dont.

6. Søndag den 23.2.2020 Kaffemik

Dagen starter med gode samarbejdsøvelser, og opfølgning på forløbet og de individuelle udfordringer. Vi taler om vores livslinjer. Der er en høj fortrolighed mellem os, og jeg føler mig heldig med at være afsted med Henrik og Annette, når holdet nu er så lille denne sæson. De er gode folk. Søde, kvikke, intelligente og morsomme. Det er mit klare indtryk, at vi alle tre er kommet til en positiv afklaring med vores udfordringer.

Om eftermiddagen tager vi til Kassandras kaffemik hos Evald. Der er virkelig meget mad, jeg smager bla. indvolde fra en sø-elefant eller hvalros eller hvad det var, det var faktisk ok. Der er også et fuldstændig topfyldt kagebord med i hvert fald 8 store kager og en masse slik. Der kommer mange grønlandere og lokale forbi, og man har indtryk af, at det er sådan, man mødes og kommer hinanden ved i Grønland. Det er en sjov oplevelse. Vi går de ca. 5 km hjem og får talt mange ting igennem på vejen. Det sidste falder på plads her.

Aften med grønlandsk buffet på Roklubben. Det er lige så godt som sidst, men denne gang går jeg ekstra til fiskesuppen og den bagte helleflynder. Der er virkelig mange gode råvarer på Grønland, selv om det nok kan være en udfordring for en veganer. Grønstsager har svære betingelser i -38C.

7. Mandag den 24.2.2020 hjemrejse

Vi står tidligt op for at komme lidt tilbage på dansk tid, og har en rolig morgen med hjemrejsestemning. Vi får sagt farvel til Jørgen, Signe, Carsten, Keld og de andre, der har været med til at give os gode rammer for refleksionen. Asger får talt med Abel, denne gang uden fangersmålkager. Og ikke mindst Johanne, der kommer forbi lufthavnen for at sige farvel. På turen hjem ser jeg ud over isen fra flyvinduet og tænker, at det ikke er sidste gang, jeg skal til Grønland.

Ole Gorm